

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра початкової та дошкільної освіти**

ТАЧИНСЬКА НАДІЯ ПЕТРІВНА

**ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ
В ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

Магістерська робота

галузь знань 01Освіта / Педагогіка

спеціальність 013 «Початкова освіта»

Науковий керівник:
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри початкової та дошкільної освіти
Мачинська Наталія Ігорівна

Львів 2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ	6
1.1. Проблема інноваційних технологій у вітчизняних дослідженнях	6
1.2. Характеристика базових понять дослідження.....	11
1.3. Види інноваційних технологій, їх змістова характеристика.....	20
РОЗДІЛ 2. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	36
2.1. Сучасний стан використання інноваційних технологій навчання у початковій школі	36
2.2. Моделювання уроку з використанням інноваційних технологій навчання... ..	53
2.3. Методичні рекомендації щодо впровадження інноваційних технологій навчання в початковій школі	61
ВИСНОВОК	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	66
ДОДАТКИ.....	76

ВСТУП

Актуалізація теми дослідження. Сучасний етап еволюції суспільства характеризується стрімким розвитком інноваційних процесів у сфері освіти. Процес навчання у XXI столітті набуває нового спрямування. Його призначення полягає в тому, щоб не тільки надати учням нові знання та навички, але і адаптувати їх до навколишнього середовища, соціуму, змін, які в ньому відбуваються. Здобувач освіти має вчитися мислити креативно, творчо підходити до вирішення нагальних питань. Учень початкової школи є повноцінним учасником суспільства, який прагне розвиватися та вдосконалюватися.

Сучасна освіта повинна бути такою ж креативною, як і її учасники. У Концепції Нової української школи зазначено, «що у XXI столітті найбільш затребуваними на ринку праці є і будуть уміння навчатися упродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі» (Концепція Нової української школи 2016)

Вихідні правові передумови державної інноваційної політики закладено в Конституції України. У статті 54 Конституції України зазначається: «Гарантується свобода наукової і технічної творчості, а також інших видів творчості, захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав» (Конституція України, 1996, с.12).

Сфера інноваційної діяльності педагога здійснюється відповідно до Закону України « Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), «Про інноваційну діяльність»(2004), «Положення про порядок здійснення інноваційної діяльності»(2015), Концепція Нової української школи (2016), Державний стандарт початкової освіти (2018), типові освітні програми.

Законом України «Про вищу освіту» передбачено «забезпечення органічного поєднання в навчальному процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності» (Закон України «Про вищу освіту», 2014).

Питанням впровадження педагогічних технологій, їх визначенню й ознакам присвячено багато досліджень у вітчизняній і зарубіжній педагогіці. Це праці О. Пехоти, О. Пометун, Т. Сакамото, О. Савченко.

Розробки та впровадження інноваційних технологій в освітній процес закладів освіти, а також початкової школи зокрема, присвячено низку досліджень у вітчизняній педагогіці, серед них праці Л. Ващенко, Л. Даниленко, І. Дичківської, В. Паламарчук, О. Попової, О. Пехоти, О. Пометун, А. Хуторського, О. Цюняк, І. Якиманської.

Проблеми розвитку інноваційного потенціалу вчителя досліджували О. Хуторський, К. Ангеловські.

Вивченню поняття «освітній простір» приділено увагу в наукових та методичних розробках Н. Рибки, А. Цимбалару, Д. Косенко.

В умовах нової української школи технологічний підхід набуває особливого значення, стає провідним, зумовлює комплекс новітніх змін, пошук нових шляхів навчання, впровадження інноваційних педагогічних технологій.

Відповідно Нова школа очікує вчителя-партнера з високими людськими цінностями, педагога-гуманіста, який з любов'ю і повагою ставиться до дитини. Щоб учителя поважали, щоб до нього тягнулися учні і батьки, він має бути насамперед високоосвіченою, компетентною, толерантною, висококультурною особистістю, яка знає більше, бачить далі, розгортає світоглядні горизонти учня і може навчити його чогось такого, чого не навчить інший.

Актуальність означеної проблеми зумовили вибір теми магістерської роботи: «Впровадження інноваційних технологій навчання в освітній простір початкової школи».

Об'єкт дослідження: освітній простір початкової школи.

Предмет дослідження: педагогічні умови впровадження інноваційних технологій навчання в освітній простір початкової школи.

Мета дослідження: на основі теоретико-практичного аналізу обґрунтувати педагогічні умови впровадження інноваційних технологій навчання в освітній простір початкової школи.

Відповідно до поставленої мети сформульовано такі **завдання дослідження:**

1. Здійснити теоретичний аналіз проблеми впровадження інноваційних технологій навчання в освітній простір початкової школи.
2. Виокремити та розкрити зміст базових понять дослідження.
3. Проаналізувати сучасний стан впровадження інноваційних технологій навчання.
4. Обґрунтувати педагогічні умови використання інноваційних технологій навчання.
5. Розробити методичні рекомендації щодо впровадження інноваційних технологій навчання в освітній простір початкової школи.

Методи дослідження:

емпіричні: методи педагогічного спостереження, бесіди, тестування;

теоретичні: вивчення та аналіз наукової, методичної літератури.

моделювання: спостереження, анкетування, бесіда.

Структура магістерської роботи: магістерська робота складається із вступу, двох розділів, що мають підрозділи, висновків, списку використаних джерел (всього найменувань 103 одиниці), 8 додатків, уміщених на 33 сторінках. Загальний обсяг роботи 99 сторінок, основний зміст викладено на 65 сторінках.

Робота містить 4 таблиці , 3 рисунки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андросова Н., Серія: ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ, ВИПУСК 91.
2. Анісімова Г., Нікулочкіна О. Сучасний урок в початковій школі: традиції та інновації. – К.: Мандрівець, 2014. – 104 с.
3. Берегова О.А. Педагогічні науки №8 (48), серпень, 2017)
4. Бирко Н.М. Ролі сучасного педагога в освітньому просторі/ Н. М.Бирко// Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 16: Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. – 2018. – Вип. 30. – С.3-7).
5. Бірюк І.А. Інтегровані уроки у початковій школі: Методичний посібник. / Бірюк І.А.; Володимирецька ЗОШ І-ІІІ ступенів №1-Володимирець: 2018.- 65 с.
6. Борисенко Л.Л. Використання здоров'язберігаючих технологій у професійній діяльності майбутніх педагогів [Електронний ресурс]/ Л.Л.Борисенко Актуальні проблеми та перспективи розвитку сучасної педагогічної освіти.
7. Варава В. До питання визначення понять дистанційної освіти. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи 2015. Випуск 52. С.273-280)
8. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред В.Т.Бусел. – К.; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2001. – 534 с.
9. Вікторенко І., Горобець Л. Нові професійні ролі та функції сучасного вчителя в контексті Концепції Нової української школи. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. Вип.11.Слов'янськ, 2019.С.93- 106.
10. Гиркин І.В. Нові підходи до організації навчального процесу з використанням сучасних комп'ютерних технологій / І.В.Гиркин // Інформаційні технології – 1998.- №6.
11. Гільберг Т.Г. Навчально-методичний посібник. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу /

- Тетяна Гільберг, Світлана Тарновська, Ніна Павич. – Київ : Генеза, 2019. – 256с.
12. Гончаренко С.У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Рівне: Волинські обереги, 2011.552с.
  13. Гончаренко Семен. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997.376с.
  14. Григорчук А., Лушай Ю. Інтегровані уроки мови як засіб формування мовленнєвої компетенції учнів //Початкова школа. – 2009 -- №3. – с. 18-21.
  15. Гуманізація процесу навчання в школі: навч. посіб./за ред. С.П. Бондар. – К.:Стилос, 2006. – 256с.
  16. Гущина Н.І. Нова українська школа: організація позаурочної діяльності в початковій школі на засадах партнерської взаємодії учасників освітнього процесу: навч.-метод.посіб. / Н.І.Гущина, Т.Г.Орлова, Л.Г.Кондратова. – К.:Видавничий дім «Освіта», 2021. – 160с.
  17. Даниленко Л.І. Модернізація змісту, форм та методів діяльності директора загальноосвітньої школи: Монографія.-К. : Логос, 2002. – 140с.
  18. Деміракі Т. Моделювання освітнього простору закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа». Школа управління. Вересень. № 3-4 (82-83), с. 73, 2019.
  19. Державний стандарт початкової освіти <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti> (дата звернення 08.09.2022).
  20. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології: підручник / Ілона Дичківська. – 3-тє вид., випр. – К.: Академ видав, 2015. – 304 с.
  21. Дичківська І.М. Інноваційна підготовка вихователів / Дичківська І.М. // Професійна підготовка педагогічних кадрів в умовах інноваційної перебудови української національної освіти: сучасний стан, проблеми, перспективи розвитку: матеріали Міжвузівської науково-практичної конференції (11 жовтня 2007 р.) . – Хмельницький: ХГПА, 2007.—309 с.
  22. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: [навчальний посібник] / І.М.Дичківська – К.: Академвидав, 2004. – 352с.

23. Дичківська І.М.Інноваційні педагогічні технології: підручник / І.М.Дичківська. – 2-ге вид. – Київ:Академ-видав, 2012. – 352с.
24. Дудко Л.А. Роль інноваційних педагогічних технологій у становленні конкурентноспроможних спеціалістів /Л.АП.Дудко // Мультиверсум. Філософський альманах. – К.: Центр культури. -2004. - №39.С.1-4.
25. Закон про освіту URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 04.11.2022).
26. Закон України «Про вищу освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 05.08.2022)
27. Закон України «Про вищу освіту» URL:<http://fedmet.org/analytics/zakon-ukraini-pro-vishhu-osvitu/> (дата звернення 06.08.2022).
28. Закон України «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19Text> (дата звернення 01.09 2022).
29. Інтегративний підхід : актуальність, сутність, особливості впровадження в умовах початкової школи : навчально-методичний посібник / уклад. Н.Б. Ларіонова, Н.М. Стрельцова. Харків «Друкарня Мадрид», 2018.76 с.
30. Інтеграція знань як один з дидактичних принципів сучасної освіти. [Електронне джерело] / О.О.Повстин. – Режим доступу: https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/files/povstyn_10.pdf (дата звернення 01.09.2022)
31. К.Завалко. Монографія. Педагогічна інноватика в теорії і практиці музичної освіти. Черкаси 2013. 520 с.
32. Кірик М. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навч.-метод.посіб./ М.Кірик, Л.Данилова. – Львів: Світ, 2019. – 136с.
33. Коваль Л.В. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи . Випуск 69'2019. с .103, с.101 – 104.
34. Козак Л.В. Педагогічна інноватика у розвитку нових напрямків освіти. *Освітологічний дискурс*, 2014. №2 (6). С.74-85.

35. Козіброда С.В., Цідило І.М. Модель системи підготовки майбутніх інженерів-педагогів у галузі освіти.
36. Колесник К.А. Особливості організації групової діяльності учнів у початковій школі. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методи навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. Збірник наукових праць. Випуск 46 /редкол. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2016.С. 26-30.
37. Колтунович Т.А. Поліщук О.М. Використання ментальних карт як засобу візуалізації у процесі викладання соціальної психології. «Молодий вчений» №7.1 (71.1) липень, 2019р.
38. Конституція України:Закон від 28.06.1996 №254к/96-ВР.База даних «Законодавство України» ВР/України
[URL:http://zakon2/zada.gav.ua/laws/show](http://zakon2/zada.gav.ua/laws/show) (дата звернення 02.09.2022).
39. Концепція «Нової української школи». Ухвалено рішенням Колегії МОН України від 27 жовтня 2016 року. URL.: <https://goo.gl/OoaCWn> (дата звернення 04.09.2022)
40. Концепція загальної середньої освіти
https://pidru4niki.com/11390422/pedagogika/kontseptsiya_zagalnoyi_serednoyi_osviti_12-richna_shkola (дата звернення 12.09.2022).
41. Концепція Нової української школи 2016. URL:
<https://osvita.ua/doc/files/news/520/52062/new-school.pdf> (дата звернення 12.10.2022)
42. Концепція НУШ 2016. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення 10.08.2022)
43. Концепція НУШ:Проект/ Міністерство освіти і науки України
URL:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення 07.08.2022).
44. Копиленко Н. Педагогічний словник. Київ: Педагогічна думка. 516

45. Копосов П. НУШ. Дидактичні особливості організації навчально-ігрової діяльності учнів 1-2 класів. Навчально-методичний посібник. Харків. Видавництво «Фабула», 2021. – 159 С.
46. Косенко. Д. Новий освітній простір для Нової української школи: місія нездійснена?! URL:<http://education-ua.org/ua/articles/1115-novij-osvitnij-prostir-dlya-novoji-ukrajinskoji-shkoli-misiya-nezdijsnena> (дата звернення 13.09.2022).
47. Липова Л., Ренський С. Інтеграція індивідуальної роботи з іншими формами навчальної діяльності // Рідна школа. – 2002.- №1.—С.8-10.
48. Лілія Бандура Сутність інноваційних технологій навчання у сучасній науковій літературі. Гірська школа українських карпат №19(2018) с. 9-12.
49. Лупенко-Ковтун С.М. Нестандартні уроки в інтерактивному режимі «Молодий вчений» № 9 (49), 2017 р.
50. Малафіїк І.В. Дидактика: навч.посіб. [для сту. вищ.навч.закл.]/ Іван Васильович Малафіїк. К.:Кондор, 2009. – 398 с.
51. Мариновська О.Я. Педагогічна інноватика & Менеджмент інновацій: навч.метод.посіб.Івано-Франківськ: Місто НВ.2019. 504с.)
52. Маслач К. Професійне вигорання: як люди справляються [Електронний ресурс].—Режим доступу:URL:<http://www/top-personaaaaal.ru> (дата звернення 02.08.2022).
53. Мачинська Н.І., Олійник М.І., Самоосвітня діяльність – чинник професійного зростання викладача, «Молодий вчений» № 7.1 (71.1) липень, 2019 р.
54. Методичний інструментарій для самооцінювання вчителів у процесі професійного розвитку. Методист ТКНЦНОІМ Гапон Л.О <URL:/rubryka-metodysta/dorobok-metodysta/metodychni-rekomendatsii/item/1514-materialy-dlia-samootsiniuvannia> (дата звернення 04.08.2022).
55. Методичні рекомендації./ Укладачі: творча група практичних психологів: Коняхіна А.В., Гаврик І.Л. – Суми: методичний кабінет відділу освіти Сумської районної державної адміністрації, 2016. – 60с.

56. Наталія Мачинська, Юлія Комарова Упровадження інноваційних технологій навчання у вищій школі Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету Серія Педагогіка №1(14) 2015.с.240-246.
57. Наукове моделювання. URL: [http://surl/li/xftm](http://surl.li/xftm) (дата звернення 02.08.2022)
58. Національна рамка кваліфікації URL:<https://mon.gov.ua/ua/osvita/nacionalna-ramka-kvalifikacij/rivni-nacionalnoyi-ramki-kvalifikacij> (дата звернення 01.09.2022).
59. Нова українська школа: poradnik dla vchitelja / za zag. red. N.M.Bibik. – Київ: Літера ЛТД, 2019 – 208 с.
60. Новосельська Н.Т. Тимечко О.П. Використання LEGO – технологій в освітньому просторі НУШ « Молодий вчений» № 10 (86) жовтень, 2022.
61. О.І.Огієнко «Формування готовності до інноваційної діяльності як важлива складова професійної підготовки майбутнього вчителя» Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційн технології, 2013, №7 (33)
62. Онопрієнко О.В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи: навч.-метод.посіб./ О.В.Онопрієнко. – Харків : Вид-во «Ранок», 2021. – 208 с.
63. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: **навч.посіб.** [для студ.вищ.навч.закл.]/В.Л.Ортинський – К: Центр учбової літератури , 2009. – 472 с. – ISBN978-966-364-820-0
64. Пазюк С.А. Формування педагогічної майстерності вчителя засобами самоосвіти.URL: ippo.kubg.edu.ua/wp-content/uploads/. (дата звернення 10.09. 2022)
65. Пащенко Т.М. Кейс-метод як сучасна технологія навчання спеціальних дисциплін. Молодь і ринок. 2015. №8. С.94-99.
66. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: навч.посіб. О.М.Пехота, В.Д.Будак, А.М. Старева та ін.; за ред.І.А.Зазюна, О.М.Пехоти. – К.:Видавництво А.С.К., 2003.—240 с.
67. Підласий І.П. Формування професійного потенціалу як мета підготовки вчителя / І.П.Підласий //Рідна школа. – 1998. – №1.-С.3-8.

68. Пометун О.І. Нова українська школа: розвиток критичного мислення учнів початкової школи: навч.метод.посіб./О.І.Пометун. К.: Видавничий дім «Освіта», 2022.192 с.
69. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання /О.І.Пометун, Л.В.Пирожко. – К.: А.С.К., 2004. – 192 с.
70. Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти № 329 від 13.04. 2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/18438/ (дата звернення 03.08.2022)
71. Про затвердження методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи // Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.03. 2018 року № 283. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0283729-18#Text> (дата звернення 02.08.2022р.).
72. Рома О.Ю. Шість цеглинок в освітньому просторі школи: методичний посібник. The LEGO Foundation, 2018.32 с.
73. Романюк Н. Що таке скрайбінг і кому він потрібен? / Наталя Романюк [Електронний ресурс] / З перших уст. Режим доступу: <https://zpu.kr.ua/interv-yu/2684-shcho-take-skrajbing-i-komu-vin-potriben> (дата звернення 02.08.2022)
74. Русова С. Вибрані педагогічні твори. – К.: Освіта, 1996, 304 с.
75. Руцька К.О. Використання інформаційно-мобільних технологій на уроках в початковій школі: Навчально методичний посібник. – Вінниця: ММК, 2016. – 79с.
76. С.Скворцова Професійна компетентність учителя початкових класів. Початкова освіта.Методичний порадник. Випуск 8 (56) №32 (608) серпень 2011, с.9.
77. Савченко О.Я. Виховний потенціал початкової освіти / О.Я. Савченко. – К.: СПД «Цудзинович Т.І.», 2007. – 204 с.
78. Савченко О.Я. Дидактика початкової освіти: [підруч. для студ. вищих. навч. закладів] / О.Я.Савченко. – К. : Грамота, 2012. – 504 с.

79. Савченко О.Я. *Особистісно- орієнтоване навчання. Енциклопедія освіти / Академія пед. наук України; [головний ред В.Г.Кремень.] К.: Юрінком Інтер, 2008. С. 626-627*
80. Савченко О.Я. Початкова освіта в контексті ідей нової української школи. *Початкова освіта: Методичні рекомендації щодо використання в освітньому процесі типової освітньої програми для 1класів загальної середньої школи.*
81. Садовець О.В. Особливості професійного розвитку вчителів середніх шкіл в об'єднаннях працівників освіти США: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд.пед.наук:спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти»/ О.В.Садовець. – Тернопіль, 2011. – 22 с.
82. Сайт «Освіторія» [URL:https://www.youtube.com/watch?v=Kl2Yr_LoCfA](https://www.youtube.com/watch?v=Kl2Yr_LoCfA) (дата звернення 10.09.2022р.)
83. Сизон В. Інноваційна педагогіка і технологічний потенціал вчителя //Освіта. – 2004. – № 10. – 25 лютого – 3 березня.
84. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навч.-мет.посіб. НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. К.:ВД «ЕКМО», 2011. – 320с.
85. Сірант Н. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах 2020р., №71, Т1.
86. Скрипник М.І Шкільний урок ХХІ ст.:типи, проекти, аналіз: Нотатник педагога 138 с.
87. Стребна О.В. Сошенко А.О. Інтерактивні методи навчання в практиці роботи початкової школи. Харків, 2004. С. 103-104.
88. Сухомлинський В.О.Вибрані твори: в 5 т. / В.О.Сухомлинський. – К.: Т.4. – 640 с.
89. Сучасні педагогічні технології: дидактично-інноваційний аспект / В.О.Зайчук, А.С. Нісімчук, А.Д.Білан. Луцьк: Твердиня, 2009. Т.2.312 С.

90. Тачинська Н.П. Дистанційне навчання – сучасна освітня технологія. Інноваційні технології у розвитку сучасного суспільства: тези доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції, 6-7 жовтня 2022 р. – Начально-науковий Інститут підприємництва та перспективних технологій Національного університету «Львівська політехніка». – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. – Режим доступу: https://drive/gogle/com/file/d/lnUpANqnLVP_k2VKsCU4OAP60PGGiK92/view с. 95-99.
91. Тачинська Н.П. Газета «Початкова освіта». «Інноваційні технології навчання в освітньому просторі Нової української школи» <https://osvitaua.com>
92. Тачинська Н.П. Розвиток навичок критичного мислення на уроках у початковій школі. Тези доповідей IV-ої Міжнародної науково-практичної конференція «Актуальні проблеми педагогічної освіти: реалії, нові ідеї та перспективи». – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022 с.213-216.
93. Тачинська Н.П. Самоосвіта – запорука професійного розвитку вчителя початкових класів Нової української школи. Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського. Всеукраїнський челендж «Яка вона, якісна освіта?» (вересень –листопад2022 року). koippo3@ukr.net
94. Тлумачний словник сучасної української мови, 2007.
95. Хващевська Сучасні педагогічні технології навчання молодших школярів, «Молодий вчений» № 9.2 (49.2) вересень, 2017
96. Цимбалару А.Д. Нова українська школа: освітній простір для учня початкової школи: навч.-метод.посіб./ А.Д.Цимбалару. – К.: Видавничийдім «Освіта», 2020. – 160с.
97. Цюняк О.П., Довбенко С.Ю. Педагогічна інноватика: навчально- методичний посібник: Автори-упорядники: Цюняк О.П., Довбенко С.Ю., Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2019.190 с.

98. Чубко О.П. Інноваційні технології навчання в контексті педагогічної підготовки майбутнього вчителя / О.П.Чубко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки/-2013.- Випуск.108.1. –режим доступу. http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_1_108_37 (дата звернення 16.10.2022).
99. Шарата Н.Г. Інноваційність в освіті – ознака сучасності. Вісник №97 Педагогічні концепції технологічної та професійної освіти в умовах європейського співробітництва с.158-160.
100. Швалб Ю.М., Вернік О.Л., Вовчик-Блакитна О.О., Рудоміно-Дусятська О.В. (2015), Соціально-психологічні засади становлення екологічно орієнтованого способу життя особистості: Монографія. Київ: Педагогічна думка. 216 с.
101. Швець. Тьюторські компетенції, або Чому не кожний вчитель може стати тьютором. <https://osvitanova.com.ua/posts/1404-tiutorski-kompetentsii-abo-chomu-ne-kozhnyi-vchytel-mozhe-staty-tiutorom> (дата звернення 14.10.2022)
102. Cochran-Smith M., Lytle S. Relationships of knowledge and practice: teacher learning in communities / M. Cochran-Smith, S. Lytle // Review of research in education; eds. A. Iran-Nejad, P. D. Person. – Washington, DC: American Educational Research Association, 1999. – Vol .24. – P. 249-305/
103. Karbowniczek J. Podstawy pedagogiki przedszkolnej z metodyka / Jolanta Karbowniczek, Malgorzata Kwasniewska Barbara Surma. – Krakow: Akademia Ignatiun, Wydawnictwo WAM, 2011. – S. 271.

